

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25, in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11 lir — Račun pri pošto ček. zavodu: Ljubljana 10.351

General Rupnik Präsident der Provinzialverwaltung

Der Gauleiter und Reichsstatthalter hat in seiner Eigenschaft als Oberster Kommissar in der Operationszone „Adriatisches Küstenland“ mit einem Erlass vom 20. September 1943 für die Verwaltung der Provinz Laibach den Chef der Provinzialverwaltung ernannt und zum Präsidenten der Verwaltung den Bürgermeister der Stadt Laibach, Divisionsgeneral Leo Rupnik bestellt.

Generale Rupnik presidente dell'Amministrazione provinciale

Il Gauleiter e Luogotenente del Reich, nella sua qualità di Commissario supremo nella zona di operazioni del „Litorale adriatico“, con il suo decreto del 20 settembre 1943 per l'amministrazione della Provincia di Lubiana ha costituito il Capo dell'Amministrazione provinciale e nominato presidente della stessa Amministrazione il Podestà della città di Lubiana il generale Leo Rupnik.

Aufruf des Präsidenten General Rupnik:

Slowenen und Sloweninnen!

Mit der auf Befehl des Führers des Grossdeutschen Reiches vom Gauleiter und Reichsstatthalter in Kärnten in seiner Eigenschaft als Oberster Kommissar in der Operationszone »Adriatisches Küstenland« erfolgten Bestellung einer eigenen Landesverwaltung für die Provinz Laibach wird uns Slowenen die Möglichkeit geboten, unser Geschick noch während dieses Krieges selbst in die Hand zu nehmen und mit Verstand, fleissiger Arbeit, strenger Disziplin, sozialen Opfersinn und loyaler Haltung jene Voraussetzungen zu schaffen, welche dem slowenischen Volke in der Völkerfamilie des neuen Europa den Bestand und eine glückliche Zukunft sichern sollen.

Nachbarvölkern, durch seinen Fleiss, seine Ausdauer, seine Strebsamkeit, seine Begabung und seinen festen Gottesglauben schon geschaffen hatte.

Auf allen Gebieten des Lebens, ins-

Proglas predsednika generala Rupnika:

Slovinci in Slovenke!

Po ukazu Vodje velikonemške države je okrožni vodja in državni namestnik Koroške kot vrhovni komisar operacijske zone »Jadransko primorje« postavil lastno deželno upravo za Ljubljansko pokrajino ter je nam Slovincem s tem dana možnost, da svojo usodo še med to vojno sami vzamemo v svoje roke ter si z razumom, s marljivim delom, s strogo disciplino, s smislom za socialno poštenost in z lojalnostjo ustvarimo one pogoje, ki naj slovenskemu narodu v družini narodov nove Evrope zagotovo obstoj in srečno bodočnost.

Po neznanskem trpljenju, ki so nam ga prizadeli s sovražniki Evrope tajno zvezani izdajalski, strahopetni Badoglievi in njihovi priskledniki ter domaći boljševiški razbojnik in požigalec, bo pač sleherni pošteni Slovenec uvidel, da nas bodo k miru, redu, konstruktivnemu delu in k vsakdanjemu kruhu spet privedle samo strpnost z vsemi sosednjimi narodi, trdna bratska vzajemnost v naši lastni narodni skupnosti in pa tudi zaupljivo sodelovanje z nemško vojno silo, ki smo sedaj pod njeno zaščito.

Ce bomo vse svoje moči napeli v tem smislu, lahko zanesljivo upamo, da gre slovenski narod srečni bodočnosti naproti v vsej svoji celoti.

Te naše naloge ogrožata samo dva sovražnika: boljševizem, ki nas za judovsko vlado sveta hoče potlačiti do topih robotov brez duše in Boga, z njim pa plutokracija, ki bi nam za judovske blagajne rada ukradla še to bore malo, kar imamo. Proti tema dvema sovražnikoma, ki se z njima ob svojih zavezniških bojue nemška vojna sila na evropskih frontah, se moramo mi z vsemi sredstvi boriti v ozkih mejah naše domovine, da si po vzpostavitvi varnosti ustvarimo tak mir, red in delavnost, da

Proclama del presidente Generale Rupnik:

Sloveni e Slovene!

L'istallazione d'una propria amministrazione pubblica per la Provincia di Lubiana ordinata dal Führer (= Capo Supremo) del Grande Reich Germanico ed effettuata dal Gauleiter e Reichsstatthalter (= governatore) della Carinzia quale Commissario Supremo nella zona di operazioni «Litorale Adriatico» offre a noi Sloveni la possibilità, di determinare la nostra sorte di propria mano ancora durante questa guerra e di creare con buon senso, con assiduità nel lavoro, con rigida disciplina, con spirito di sacrificio nel campo sociale e con atteggiamento leale le premesse, che assicurano al popolo sloveno l'esistenza ed un

besondere aber bei der Bekämpfung der bolschewistischen Banditen im eigenen Lande, der Beschaffung von Arbeit und Brot für alle Arbeitswilligen, der Herstellung der sozialen Gerechtigkeit und des Aufbaues unserer zerstörten Heimat wird die Provinzialverwaltung ihre Pflicht erfüllen. Hierzu fordert sie alle Slowenen und Sloweninnen, insbesondere aber die slowenische Jugend auf, mitzuwirken. Nur so kann und wird unsere slowenische Volksgemeinschaft im neuen Europa gedeihen. Lässt also allen müssigen kleinen Streit, der uns so furchtbar geschadet hat, stellt das Gemeinwohl vor den Eigennutz, kehrt in eure Heime und zu eurer Arbeit zurück, helft euch selbst, damit auch Gott euch helfe.

Diejenigen aber, die auch diesem meinen Aufrufe nicht folgen sollten, werden die drakonischen Kriegsgesetze der für diesen Teil Europas verantwortlichen deutschen Wehrmacht unerbittlich treffen.

Der Präsident der Provinzialverwaltung
Divisionsgeneral LEO RUPNIK

nam bo zagotovljena obnova in življenje v naši lepi domovini.

Jamstvo za uspeh tega boja in za bodočnost našega naroda, ki bo iz tega boja vzklila, nam daje genialni vodnik boja za srečo vseh mladih evropskih narodov, ki jim je za čast in obnovo, — Vodja velikonemške države Adolf Hitler.

Pokrajinski upravi je poverjena dolžnost, naj vodi prebivalstvo pokrajine tako, da predvsem z lastnimi silami doseže tako trdnost in tak ugled, kakršna si je slovenski narod sam v svojem skoraj štirinajstletnem življenju v srednjeevropskem prostoru med svojima dvema velikima sosednjima narodoma že pridobil s svojo delavnostjo, s svojo vztrajnostjo, s svojo prizadevnostjo, s svojo nadarjenostjo in s svojo trdnostjo v Boga.

Na vseh poljih življenja, zlasti pa pri pokončevanju boljševiških razbojnikov na lastni zemlji, pri priskrbi dela in kruha za vse delavoljne, pri uveljavljanju socialne pravičnosti in pri obnovi naše razdrte domovine bo pokrajinska uprava storila svojo dolžnost. Tako vse Slovinci in Slovenke, že posebno pa slovensko mladino, poziva k sodelovanju. Samo tako bo v novi Evropi mogoča uspevat in bo prosperovala naša slovenska narodna skupnost. Pustite tedaj vse malenkostne, jalove razprtije, ki so nam škodovala tako strahotno, postavite skupno blaginjo pred sebičnost, vrnite se na svoje domove k svojemu delu in pomagajmo si sami, da nam tudi Bog pomaga.

Tiste pa, ki se ne bi ravnali niti po tem mojem klicu, bodo neusmiljeno zadelo trde vojne postave za ta del Evrope odgovorne nemške vojne sile.

Predsednik pokrajinske uprave:
div. general LEON RUPNIK

General Rupnik predsednik pokrajinske uprave

Pokrajinski vodja in državni namestnik je v svojstvu urhovnega komisarja v operacijski coni »Jadransko obalno področje« s svojim odlokom z dne 20. septembra 1943 ustanovil za upravo Ljubljanske pokrajine položaj šefa pokrajinske uprave in za predsednika uprave imenoval župana mesta Ljubljane, divizijskega generala Leona Rupnika.

Leon Rupnik se je rodil 10. avgusta 1880 v Lokvah na Primorskem. Šole je obiskoval v Idriji, pri št. Pavlu in v Ljubljani, dokler ni leta 1895 vstopil v infanterijsko kadetnico v Trstu. Avgusta 1899 je prišel kot kadet-častniški namestnik k varazinskemu pehotnemu polku št. 16. 1. 1907 pa je bil sprejet v vojno šolo na Dunaju. Do leta 1911 je služboval Leon Rupnik, ki je med tem postal stotnik, pri svojem polku. Konec leta 1916 je bil na osnovi spontane prošnje čete nekega armadnega zbora poklican od maršala Hoetzendorfa kot major v zbor generalnega štaba. V juliju 1918 je bil imenovan za štabnega šefa vojne luke v Kotoru.

Leta 1919 je bil Leon Rupnik prevzet v bivšo jugoslovansko armado, v kateri je v teku let napredoval do divizijskega generala.

Divizijski general Rupnik ima razna v. l. soka odlikovanja bivše avstro-ogrške armade in železni križ II. razreda. To odlikovanje si je pridelal leta 1917 v boju proti četam Kerenskoga. V septembru leta 1941 so naredili komunistični elementi na generala Rupnika v Ljubljani atentat, ki pa se je kakor po žudežu ponesrečil. Od 3. junija 1942 je divizijski general Rupnik župan mesta Ljubljane.

Včerajšnji zgodovinski dogodek je globoko odjeknil v vsej naši javnosti. Vest o ustanovitvi lastne pokrajinske uprave in o imenovanju ljubljanskega župana generala Leona Rupnika za njenega predsednika se je bliskovito razširila med prebivalstvom ter bila povsod sprejeta z vidnim zadovoljstvom in zadoščenjem, obenem s trdnim zaupanjem, da se s tem ukrepom začneja za Ljubljansko pokrajino nova doba.

V vladni palači je bila ob 14. tiskovna konferenca. Na njej zbranim predstavnikom ljubljanskega tiska g. dr. Lapper sporočil velepomembno odločitev nemškega državnega vodstva ter jim prečital sporočilo o ustanovitvi pokrajinske uprave in o imenovanju njenega predsednika. Na kratko je pojasnil pomen tega dogodka ter utemeljil nujnost, da nemško državno vodstvo prevzame soodgovornost za razvoj dogodka tudi v naši pokrajini.

Novoimenovani predsednik, general Rupnik, je imel na predstavnike tiska kratak nagovor, v katerem je omenil svoje naloge in svojo odgovornost ter se časopisju zahvalil za podporo in sodelovanje, ki mu ju je nudil že kot ljubljanskemu županu. Pozval je, naj sodeluje z njim tudi v bodoče enako aktivno ter ga podpira pri njegovi težki nalogi, da iztrebi v naših krajih komunistično anarhijo, jim vrne red in mir ter s tem temelje za večje blagostanje.

Slovenska javnost sprejema imenovanje generala Rupnika za prvega predsednika pokrajinske uprave s polnim zaupanjem, saj pozna g. predsednika kot odličnega, delovnega in poštenega moža. Pozdravlja ga v teh resnih zgodovinskih časih in mu želi, da bi mu bilo usojeno doseči na njegovem odgovornem položaju čira največ uspehov za slovensko prebivalstvo.

godiamo il patrocinio, ci potrà riportare tranquillità, disciplina, lavoro costruttivo e pane quotidiano.

Possiamo sperare per sicuro che tutto il popolo sloveno va incontro ad un'avvenire prospero, purché adopereremo tutte le nostre forze in questi sensi.

Il compito presentatoci è minacciato solamente da due nemici. Da una parte dal bolscevismo, che vuole renderci schiavi apatici, privi d'anima ed irreligiosi dell'impero mondiale progettato dagli ebrei, dall'altra parte dalla plutocrazia, che vorrebbe rubarci quel poco che ormai ancora possediamo in vantaggio delle cassaforti giudaiche. Data la necessità e nell'intento di procurare poi — ristabilita la sicurezza pubblica — quella tranquillità, quell'ordine e quel lavoro, che ci garantisce la ricostruzione e la vita nel nostro bel paese nativo, oppugneremo entro i stretti confini della di noi patria con tutti i mezzi che ci stanno a disposizione, questi due nemici, contro i quali le forze armate tedesche ed i loro alleati combattono sui fronti europei.

La garanzia per buon successo di questa lotta e per l'avvenire propizio che ne spunta per il popolo nostro, ci presta Adolf Hitler, il geniale Führer del Grande Reich Germanico, che guerreggia per la prosperità di tutti i giovani popoli dell'Europa, che sono onesti ed anche disposti a lavorare nel campo di ricostruzione.

All'Amministrazione Provinciale è stato imposto il dovere di dirigere la popolazione della Provincia, acciocché ricuperi soprattutto di propria forza quell'atteggiamento e quella stima che il popolo sloveno seppa acquistarsi durante la sua esistenza quasi millequattrocentenaria specialmente nell'ambiente medievale fra i due grandi popoli vicini in virtù della sua assiduità e perseveranza, del suo zelo, della sua intelligenza e della sua credenza forte in Dio.

L'Amministrazione Provinciale adempirà al proprio dovere in tutte le sfere della vita, specialmente però lottando contro i banditi bolscevisti nel proprio paese, procurando lavoro e pane per tutti quelli, che sono disposti al lavoro, creando giustizia sociale e ricostruendo la nostra patria distrutta. Perciò essa invita alla cooperazione tutti i Sloveni e tutte le Slovene, ma specialmente la gioventù slovena. Soltanto in questo modo la nostra nazione slovena potrà prosperare e prospererà nella Nuova Europa. Rinunciate dunque a tutte le piccole liti oziose, che ci hanno riportato quei terribili danni, lasciate da parte l'interesse personale in vantaggio dell'utilità collettiva, ritornate in patria e al lavoro, aiutatevi che Dio pure vi aiuti.

Quelli però, che non siano disposti di seguire il mio appello, saranno sottoposti inesorabilmente alle leggi draconiche di guerra dell'armata tedesca, che è responsabile per questa parte dell'Europa.

Il Presidente dell'Amministrazione Provinciale
Generale di divisione RUPNIK

Predsednik general Rupnik zastopnikom slovenskega tiska

Ljubljana, 22. septembra. Na današnji tiskovni konferenci je imel novoimenovani predsednik pokrajinske uprave v Ljubljani divizijski general Leon Rupnik na zbrani predstavniki ljubljanskega tiska naslednji nagovor:

Gospodje!
Za posebno zaoščeneje cenim, da Vas lahko tu pozdravim prav na ta, za nas Slovence tako pomembni dan.

Izvajanja g. dr. Lapperja ste slišali in meni pač ni treba več poudarjati, da se jim pridružujem v polnem obsegu.

Pri sru pa mi je, da Vam pri tej priložnosti izrečem svojo najiskrenejšo zahvalo za lojalno mišljenje in pošteno delo, ki ste ga ob mojem županovanju v Ljubljani izkazovali za krst in pomoč našemu trpinčnemu slovenskemu ljudstvu. Pri tem niste storili samo dobro delo v listih, prihajajočih v javnost temveč tudi ne-službeno — s svojim humorjem in svojo dovtipnostjo, s svojo ironijo in satiro — ko ste vedno nergavim kritikarjem in vsevednim gobezdačem med ljubljanskimi kavarnskimi straterji in gostilniškimi politiki s tem pa tudi našim poglavitnim sovražnikom — boljševikom in plutokratom kot oročju za judovsko

svetovno nadoblast — prizadejali marsikak krepek udarec in spravili razsodnejše Ljubljance v smeh in s tem k pameti!

Sedaj Vas pa prostim — gospoda moja —, da v bodoče prav tako spretno, a dosti bolj sproščeno in živo nadaljujete z delom po sporočenih smernicah ter da s svojim mogočnim oročjem duha, besede in pisave odločate — da, celo kot napadalna četa sodelujete pri pokončevanju sovražnikov, pri ozdravljenju našega naroda, pri popravilju vse škode in pri obnovi naše sedaj opustošene vendar še vedno prelepe in naavse ljubljene domovine. Pri tem Vas bo spremljala vsa dobrohotnost velikega nemškega naroda in njegovega vodstva, prav tako pa tudi kreпка podpora slovenske pokrajinske uprave.

Za prvi začetek sedanjih Vaših velikih nalog Vas pa prostim, da moj klic našim rojakom, ki Vam ga izročam, objavite še danes v posebnih zgozajah ter ga tolmačite v smislu dobljenih navodil po najboljši volji in znanju.

Slovesno umeščenje v vladni palači

Ljubljana, 23. septembra. V sredo popoldne ob 15.30 je bilo v stekleni dvorani vladne palače svečano umeščenje novoimenovanega predsednika uprave za Ljubljansko pokrajino generala Leona Rupnika. K slovesnosti so se zbrali številni predstavniki vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti, nadalje načelniki posameznih oddelkov pokrajinske uprave in šefi pokrajinskih uradov. Navzoči so bili tudi koroški deželni predsednik dr. Wolsgeger.

Umestitveni govor predsednika koroške deželne vlade dr. Wolsgegerja

Novoimenovanega predsednika pokrajinske uprave je umestil s primernim nagovorom koroški vladni predsednik dr. Wolsgeger, ki je zajel v svojem izjavljanju sledeče misli:

Ko je, kakor že često v zgodovini, prihumel iz vzhodnega prostora v Srednjo Evropo barbari ljudski val — tedaj so bili to Obri — je Karel Veliki l. 799. ko je prodiral na jugu iz Furlanije in na severu vzdolž Donave, dolončno poglal ta azijski nomadski narod nazaj na Ogrsko.

Tedaj je ustanovil ta veliki cesar, ki se mu je posrečilo zeliniti vso Srednjo Evropo, krajino Furlanijo, ki je segala od zgornje italijanske ravnine na jugu do Drave na severu, Severno od toč pa je ustanovil Vzhodno krajino (Marke), ki se je razprostirala do Blatnega jezera na do Donave.

Leta 823. je bila razdeljena Furlanija v štiri kraje (Marke), od katerih je prva obsegala Gorenjsko, druga pa Dolenjsko. Zatem je bila dežela skoraj petsto let razcepljena v veliko število malih gospodstev, ki so jih upravljali grofje Andechs-Meranski, Eppensteini, Spanheimovi, Babenberžani, briksenski in brižinski škofje ter cela vrsta manjših gospodstev. Poslednji Spanheimovec Ulrich III. je podedoval po Babenberžanih njihovo posest in se je lahko prvič in s pocino pravico imenoval gospodarja Kranjske. Ko so Spanheimovi izumrli, je Rudolf Habsburški prevzel oblast nad Kranjsko, ki jo je izročil leta 1282. svojemu sinu Albrehtu.

Odtlej je Kranjska samostojno upravno področje zmerom v okviru stare rimske države nemškega naroda. To samostojno upravno področje je povzdignil Rudolf Ustanovitelj leta 1364. v vojvodino. Od tega časa naprej je vojvodina Kranjska ostala v sestavi rimske države, dokler je slednja obstajala, tj. do l. 1506. Potem pa je ostala v okviru podonavske države, ki je prevzela v tem prostoru dediščino rimsko-nemške države, habsburške monarhije, dokler se ni končno v novi svetovni katastrofi neslutnega obsega razbila tudi ta velika srednjeevropska država in zapustila za seboj splošen kaos.

Ce sem vam, dame in gospodje, poživil spomin na te zgodovinske datume, potem je to zaradi tega, da se pokaže, da je ta dežela tukaj že nad tisoč let zmerom delila usodo Srednje Evrope in da ni nikdar spadala v svoji zgodovini k vzhodnemu prostoru ali Balkanu. Nasprotno je bila ta dežela skozi več stoletij eno najvažnejših obrambnih obzidij zapada proti zmerom znova vdirajočemu vzhodu in je zlasti v turških bojih v obrambi zapadne kulture proti vzhodnemu vdoru prešla ogromne potoke krvi in doprinesla večje žrtve kakor večina drugih omejenih ozemelj. Sočasno a si je pridobila ter izgradila kulturo, po kateri se odlikuje ta dežela nad številnimi drugimi deželami evropskega jugovzhoda.

Hočem se odpovedati temu, da bi se dotaknil dogodkov te dežele v času od 1918 do današnjega dne, saj sta ti dve deset-

ger, ljubljanski knezoškof dr. Gregorij Rožman, policijski general Brenner kot zastopnik višjega policijskega vodje in vodje SS, polkovnik Oertel kot zastopnik generala Raapkeja, poveljnika nemških čet v Sloveniji in Istri, nemški generalni konzul dr. Müller, hrvaški generalni konzul prof. Salih Baljić, podprefekt David, šef kabinete pisarne Biza, predsednik Akademije dr. Vidmar in rektor univerze dr. Kos.

Naloga pokrajinske uprave, uradništva in prebivalstva

Zatem je koroški vladni predsednik prečital odlok, s katerim je bil divizijski general Leon Rupnik imenovan za predsednika Pokrajinske uprave v Ljubljani, narkar je naslovil na novoimenovanega predsednika sledeče besede:

»Z današnjim dnem prevzimate, gospod predsednik, vodstvo poslov pokrajinske uprave. S tem prevzimate tudi veliko odgovornost v službi naroda, iz katerega ste izšli, sočasno pa tudi napram nosilec zgodovine zapada, velikomemski državi ter njenemu vodji.

Pri vzpostavitvi mira in reda na področju Ljubljanske pokrajine bo nemška država v najbližnjem času tudi vojaško odločno pomagala, prav tako tudi pri spodbudni obnovi te dežele. V ostalem pa bo ta pokrajina skrbela za varnost in red ter nadaljnje gospodarsko vodstvo iz lastnih moči in s svojim lastnim, domoljubnim prebivalstvom. Naš vpliv se bo omejeval le na to, da se zagotovi skupnost te dežele z veliko evropsko usodo.

Ne mislimo na to, da bi silili prebivalce te pokrajine k vojaškemu službovanju, ne mislimo na kakršne koli represalije ali zatiranje. Moramo pa zahtevati, da sodeluje ta pokrajina ob častni zastavitvi vseh moči pri obnovi na vseh področjih gospodarstva, javne varnosti in uprave.

Vam, gospod predsednik, pa želim k nalogi, ki jo prevzimate z današnjim dnem, vso srečo in najboljši uspeh, saj je vendar ta naloga najlepša, ki se lahko naloži možu, to je naloga, dvigniti domovino in s tem lastni narod iz bede in ga voditi k lepi bodočnosti.

Na vas, ki ste pripadniki uradništva oblasti pokrajinske uprave, naslavljam svečan poziv, da stojite zvesto in lojalno za gospodom predsednikom. Posebna skrb pokrajinske uprave bo zagotovitvi uradništvu primeren življenjski obstanek, kolikor pač to dopuščajo vojne prilike. Dolžnost uradništva pa je, da postavi vse svoje znanje in vse svoje moči v službo obnove lastne domovine. To, kar zahtevamo od vas, je vzpostavitev čestne, jasne in čiste uprave, ki požrtvovalno in pravično služi celoti uprave, iz katere morajo biti in ostati neizprožno iztreženi do poslednjih sledov pojmi sebičnosti in korupcije, uprave, vredne tiskalno troditi naše skupne zgodovine.

Neue harte Schläge der feindlichen Marine

Sowjetische Durchbruchangriffe aufgefangen

Aus dem Führer-Hauptquartier, 22. Sept. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Ostfront griff der Feind gestern weiter an den Schwerpunkt in Raume von Poltava, Roslavl und Smolensk an. Seine mit starken Kräften geführten Durchbruchangriffe wurden aufgefangen.

In den Gewässern des Nordkaps schossen deutsche Jäger- und Zerstörerverbände zusammen mit der Bodflak eines Geleits von 38 angreifenden Sowjetflugzeugen 21 ab.

An der süditalienischen Front fanden nur örtliche Kampfhandlungen statt.

Slovenische Aufständische zusammen mit italienischen Kommunisten und Bandengruppen aus dem kroatischen Raum versuchten in Ostvenezien, in Istrien und Slowenien unter Ausnutzung des Badoglio-Vertrates die Macht an sich zu reißen. Deutsche Truppen, unterstützt von nationalfaschistischen Einheiten und freiwilligen Landeinwohnern, haben die wichtigsten Orte und Verkehrsverbindungen besetzt und stehen in Angriff gegen die raubenden und plündernden Aufständischen.

Im Mittelmeerraum griff die Luftwaffe wiederholt mit gutem Erfolge Flugplätze, Marschkolonnen und Stellungen des Feindes an und vernichtete zwei grosse Schnellboote.

Bei Gibraltar versenkten unsere Unterseeboote 3 feindliche Zerstörer, torpedierten ein stark gesichertes Kühlschiff und vernichteten einen Frachtsegler sowie ein feindliches Flugzeug.

Im Tyrrhenischen Meer versenkten Fahrzeuge der Kriegsmarine einen zum Feind übergegangenen Dampfer der Badoglio-Regierung von 14.000 BRT und beschädigten ein weiteres grosses Schiff sowie einen Minenleger und ein anderes kleineres Kriegsfahrzeug schwer.

In der Aegeis vernichtete ein Unterseebootjäger das in britischen Diensten stehende griechische Unterseeboot »Casonis« und brachte Teile der Besatzung als Gefangene ein.

In der vergangenen Nacht griffen schnelle deutsche Kampfflugzeuge Einzelziele in Südengland an.

Bei freier Jagd über dem Atlantik wurde ein britisches Grossflugboot abgeschossen.

Novi trdi udarci sovražni mornarici

Sovjetski prodorni poskusi na vzhodu prestraženi

Iz Führerjevga glavnega štana, 22. septembra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodni fronti je sovražnik večeraj se nadalje napadal na težiščih v področju Poltava, Roslavlja in Smolenska. Njegovi z močnimi silami izvedeni napadi za prodor so bili prestraženi.

V vodah Severnega rta so sestrelili nemški lovci in torpedna letala skupno s protiletalskim topništvom nekoga konvoja 21 sovjetskih letal izmed 38 napadajočih.

Na južni italijanski fronti je bilo samo krajeno bojno delovanje.

Slovenski uporniki so skupno z italijanskimi komunisti in skupinami tlop s hrvaškimi področja skušali v vzhodni Benečiji v Istri in v Sloveniji z izrabo Badogliojevega izdajstva polastiti se oblasti. Nemške čete so s podporo narodofasističnih enot in prostovoljnih domačin prebivalcev zasedle najvažnejše kraje in prometne zveze ter začele napad proti ropajočim in plenečim.

V Sredozemlju je letalstvo ponovno z dobrim uspehom napadalo letališča, kolone na poboju in postojanke sovražnika ter uničilo dva velika brza čolna.

Pri Gibraltarju so naše podmornice potopile tri sovražne rusilce, torpedirale močno zavarovano hladilno ladjo in uničile prevozno jadrnico, kakor tudi eno sovražno letalo.

Na Tirenskem morju so potopile enote vojne mornarice 14.500-tonski parnik Badogliojeve vlade, ki je prestopil k sovražniku, in hudo poškodovale nadaljnjo veliko ladjo, kakor tudi eno minonosiec in še neko drugo manjšo bojno enoto.

Na Egejskem morju je podmorniški lovec uničil grško podmornico »Casonis«, ki je bila v angleški službi, ter privedel del posadke kot ujetnike.

Preteklo noč so nemška brza bojna letala napadla posamezne cilje v južni Angliji.

Na prostem lovu nad Atlantikom je bilo sestreljeno veliko angleško vodno letalo.

Novi duri colpi al naviglio nemico

Attacchi nemici di sfondamento frustrati

Dal Quartier generale del Führer 22. settembre il Comando Supremo delle Forze Armate comunica:

Sul fronte orientale il nemico ha ieri continuato i suoi tentativi di sfondamento contro il nostro schieramento di forze stazionate in:

Nelle zone del Mediterraneo centrale la Luftwaffe ripetutamente attaccava con buon esito campi di aviazione, colonne in marcia e posizioni nemiche distruggendo 2 grandi Mas.

Presso Gibilterra i nostri sommergibili affondavano 3 cacciatorpediniere nemiche, colpivano con siluro un frigorifero fortemente scortato e distruggevano un veliero da trasporto come pure un apparecchio nemico.

Nel Tirreno unità della Marina da guerra affondavano un piroscafo di 14.500 tonnellate del governo di Badoglio passato al nemico distruggendo gravemente anche una grande nave e così pure un posamine e una piccola unità da guerra.

Nell'Egeo un caccia antisommergibile distruggeva il sommergibile greco »Casonis« al servizio inglese catturando una parte dell'equipaggio.

Nella scorsa notte apparecchi veloci da combattimento tedeschi attaccavano singoli obiettivi nell'Inghilterra meridionale. Nell'Atlantico veniva abbattuto isolatamente un grande idrovolante inglese.

Nella zona del Mediterraneo centrale la Luftwaffe ripetutamente attaccava con buon esito campi di aviazione, colonne in marcia e posizioni nemiche distruggendo 2 grandi Mas.

Presso Gibilterra i nostri sommergibili affondavano 3 cacciatorpediniere nemiche, colpivano con siluro un frigorifero fortemente scortato e distruggevano un veliero da trasporto come pure un apparecchio nemico.

Nel Tirreno unità della Marina da guerra affondavano un piroscafo di 14.500 tonnellate del governo di Badoglio passato al nemico distruggendo gravemente anche una grande nave e così pure un posamine e una piccola unità da guerra.

Nell'Egeo un caccia antisommergibile distruggeva il sommergibile greco »Casonis« al servizio inglese catturando una parte dell'equipaggio.

Nella scorsa notte apparecchi veloci da combattimento tedeschi attaccavano singoli obiettivi nell'Inghilterra meridionale. Nell'Atlantico veniva abbattuto isolatamente un grande idrovolante inglese.

IZ LJUBLJANE Smrt znanega ljubljanskega zdravnika

Ljubljana 23. septembra

Po kratki boleznij je večeraj popoldne ob 16 v svoji vili ob Emonski cesti umrl splošno znani zdravnik in kulturni delavec dr. Anton Brečelj. Vest o njegovi smrti je tembol precejneljiva, ker je njegov življenjski organizem kazal, da bo vzdrlžal še dolga leta. Zadel pa ga je srčna kap, ki je neizprožno prekržala vsak odpor.

Dr. Anton Brečelj odhaja v večnost v starosti 68 let. Rodil se je 9. junija 1875 v Zapužah v občini Sturije pri Vipavi. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, medicino pa v Gradcu. Kot zdravnik se je uveljavil od leta 1903 dalje. V Gorici je bil dalj časa primarij. Po svetovni vojni se je naselil v Ljubljani, kjer je deloval kot zasebni zdravnik.

Dr. Brečelj je znal s svojim spretnim presem uspešno uveljavljati smernice sodobnega zdravilstva. Objavil je neštete člankov in razprav, pa tudi knjig v poljudni obliki. Velik uspeh so imele zlasti njegove knjige »Jeti boje«, »Ob viru življenja« in »Čuda in tajne življenja«.

Zasluznemu pokojniku bodi časten spomin!

Čestitke nemške oborožene sile

Na oder je stopil zastopnik poveljnika nemških čet v Sloveniji in Istri generala Raapkeja, polkovnik Oertel, ki je naslovil na novoimenovanega predsednika pokrajinske uprave sledeče besede:

»Gospod general! Po naročilu poveljnika nemških čet v Sloveniji in Istri, g. generala Raapkeja, ter v lastnem svojstvu poveljnika ljubljanskega oddelka vam sporočam čestitke nemške vojske. Gospod poveljnik pozdravlja v prvi vrsti to, da je gospod pokrajinski vodja izbral vas, gospod general.

Izražam trdno upanje, da bo ob sodelovanju z odgovornimi nemškimi poveljniki dosegla popolna izpolnitev visokih nalog, ki so vam bile postavljene, svoj vrhunek v zadovoljstvo vsega slovenskega naroda ter v vzpostavitev reda in mira.

S tem je bila slovesnost zaključena. Navzoči odličniki so izražali novemu predsedniku svoje čestitke, koroški vladni predsednik dr. Wollzeiger pa se je zadržal v prisrčnem razgovoru z nekaterimi predstavniki.

malce. Iz let v leto je razširjevala svoje podjetje do veltrogovine, ki sloni na temelju brezprimerne delavnosti in neudržitosti ženske roke. Po svetovni vojni se je naše mesto širilo in pomnoževalo, njena misel in delo je bilo, da so mestnim gospodinjim in raznim obratom prepotrebne trgovine z dobro zalogo z živili, ki so vsak dan neobhodna v kuhinji in na mizi, kakor tudi v shrambah za zimsko dobo. Skrbela je za zveze z dobavitelji, ki so ji pošiljali veliko blago in zadovoljevala gospodinjice in odje-malce. Skozi vsa leta se ji je z njenim predvarkom to posrečilo in njeno podjetje je se širilo. Poleg delavnosti v trgovini je gospa Ema Tanko vzorna žena in mati, t.č. sinov, okrog nje pa je hodil vnuč Zvonko.

V svojem gospodarstvu in gospodinjstvu je izražala svoje poslanstvo kot žena, ki ima le malo primerkov na svoji življenjski poti do petdesetletnice. Gospe Ema Tanko, naši podjetni soseščanki, želimo nadaljnega razvoja v njenem posovanju in najlepših uspehov. Pozdravljena z nageljnom, rozenkravtom in rožmarinom na dan zlate številke rojstnega dneva! — Maša Gromova in Mara Tavčarjeva.

—lj Smrtna kosa. Umrla sta vdova po finančnem nadzorniku ga. Ivana Zrimšek in osmošolec novomeške gimnazije Drago Marinšek. Pokojnikoma blag spomin, žalujočim svojcem naše globoke sožalje.

—lj Začelo se je pravo jesensko deževje. Kakor smo domnevali, se je vreme večeraj razvijalo zelo nestanovitno in je tako bilo tudi še davi. Vsake pol ure skoro dežuje, včasih samo rosi, včasih pa pošteno lije. Vmes se prikaže tudi sonce. Z juga hitijo neprestano sivi, deževni oblaki. Krim ima že od večeraj veliko kapo, proti večeru pa je bil popolnoma zavil v plašč temnosive megle. Zaprtni pritisk je padel večeraj le za malenkost. Dosegel je najnižjo točko nekaj pod 762 mm. Kasneje se je zopet dvigal in se davi bližal že 764 mm. Dnevna

Kapetan Dejan Suvajdžić

Ljubljana, 23. septembra. Večera se je smrtno ponesrečil kapetan Dejan Suvajdžić, zet ljubljanskega župana in predsednika pokrajinske uprave g. generala Leona Rupnika.

Kapetan Suvajdžić je bil rojen 27. avgusta 1906 v Subotici, kjer je končal gimnazijo. Po absolviranju vojne akademije v Beogradu je postal l. 1928 oficir najprej pri letalstvu, nato pa pri planinah. Kot tak je služboval polnih 12 let med Sloveniji, kjer je bil nazadnje poveljnik izvidniške čete I. planinskega polka. Tudi za življenjsko družico si je izbral slovensko rojakinjo go Ksenijo, hčerko generala Rupnika.

Kapetan Suvajdžić se je ves navezal na slovenski ljudstvom dejansko pokazal zlasti tudi v borbi proti uničujočemu komunizmu na naših tleh. Tudi večeraj se je odpravil, da bi nadziral straže svojih fantov. Z motorjem se je vozil na zadnjem sedenju iz šentjacobške šole navzgor po Cojzovi cesti. Na križišču Cojzove in Emonske ceste je po Emonski cesti pridrvel težak zasebni tovorni avto s priklopnim vozom. Vozač motorja je v diru okrenil motorno kolo, da bi se izognil, središnja sila pa je vrgla kapetana Suvajdžića s sedeža, da je zadel z glavo ob priklopljen voz. Obležal je v nezavesti ter že po nekaj minutah izdihnil.

Junaški kapitan, ki so ga imeli nadvse radi njegovi fantje in vsi drugi, ki so ga poznali, počiva sedaj na Zalah v kapelici sv. Nikolaja. Vest o njegovi pregodnji smrti je vzbudila v vsaj javnosti najgloblje občalovanje ter iskreno sočustvanje s tako težko prizadeto rodbino. Novinarjem je sporočil g. general Rupnik osebo na večerajšnji tiskovni konferenci, ves potr, a nezlojmljen in s herojsko izjavo, da ceni njegova družina Dejanovo smrt kot prvo žrtve na oltar domovine ob velikem zgodovinskem trenutku. Iz zemlje, pokropljene s srčno krvjo junaka, naj zraste slovenskem lepša in boljša bodočnost!

Kapitanu Dejanu bodi ohranjen časten spomin! Gleboke sožalje ga, soprog, štirinletnemu sinčku Nikcu in vsem svojcem!

in nočna temperatura sta se zelo zblížali. Večera je bil maksimum 20,8°, davi pa minimum 15,6° C.

—lj I. dekliška meščanska šola v Ljubljani (Prule). Pepravni izpiti za opravičeno izdale učenke bodo še v soboto 25. sept. ob 8. uri. — Upraviteljstvo.

Beležnica

KOLEDAR
Danes: Četrtek, 23. septembra: Tekla.
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Union: Sferjeva hči.
Kino Matica: Ljubezni nasproti.
Kino Sloga: Kam greva gospa?
DE ZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Piccoli, Bleivcsova cesta 6; Hočevar, Celovška cesta 62; Gartus, Mošič, Zaloška cesta 47.

KLOBUCARNA „PAJK“
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klobukov. — Se pripróča
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ST. 38
KLOŠEVA CESTA ST. 12 (Nasproti hotela Union)

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION Telefon 22-21
Krasna napeta ljubzenska drama, ki se odigrava v pariškem velemestu
SOFERJEVA HČI
V glavnih vlogah znameniti Harry Baur in René Saint Cyr
Predstave ob: 15.30 in 17.30

KINO MATICA Telefon 22-41
Prečesljiva ljubljana drama po slav-nem Sudermanovem romanu
Ljubezni nasproti
Fritz van Dongen, Kristina Söderbaum.
Predstave dnevno ob: 15. in 17. uri
Ob nedeljah matineja ob 10.30 uri

Tel. 27-30 **KINO SLOGA** Tel. 27-30
Sijajna veseloligra z nadvse priljubljenim komikom HANS MOSER-JEM v glavni vlogi.
Ples, glasba, petje in nepretrgana vrsta zabavnih prizorov.
KAM GREVA GOSPA?
Sodelujejo: Carola Höhn, Claudio Gora in Maria Andergast.
Predstave ob delavnikih samo ob 15. in 17. V nedeljo ob 10.30, 15. in 17. uri.